

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-10

Ärendenummer AVO-2026-01077

Handläggare

Teres Moeschlin

Telefon: 031-366 20 58

E-post:

teres.moeschlin@aldrevardomsorg.goteborg.se

Remiss från Socialdepartementet - Slutbetänkandet Ett smittskydd för framtiden (SOU 2026:25)

Förslag till beslut

1. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över remiss av SOU 2026:25 Ett smittskydd för framtiden.
2. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden översänder yttrandet till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har getts möjlighet att yttra sig över remiss av SOU 2026:25 *"Ett smittskydd för framtiden"*. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtande och delar bedömningen om att smittskyddsarbetet behöver stärkas och samordnas inom hela vård- och omsorgskedjan.

I yttrandet framhålls särskilt vikten av fortsatt tillgång till vårdhygieniskt stöd och rådgivning för kommunal vård och omsorg, tydligare ansvarsfördelning mellan kommun och region samt förbättrad samverkan vid smittspridning och utbrott. Yttrandet föreslår även tydligare nationella krav på samverkan mellan huvudmännen och ett förtydligande av den regionala primärvårdens medicinska ansvar vid smittförebyggande arbete och utbrottsantering i kommunala verksamheter. Därtill lyfts behovet av förbättrade strukturer för informationsöverföring mellan region och kommun vid smitta, utbrott och utskrivning från sjukhus.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslagen i slutbetänkandet kan på sikt bidra till ett mer systematiskt och förebyggande smittskyddsarbete inom kommunal vård och omsorg, vilket minskar risken för omfattande smittspridning och vårdrelaterade infektioner.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förslagen i slutbetänkandet bedöms kunna bidra till ökad patientsäkerhet och trygghet för personer som får vård och omsorg inom kommunala verksamheter, särskilt inom vård- och omsorgsboenden och korttidsboenden där risken för smittspridning är högre. Ett stärkt smittskyddsarbete och tydligare samverkan mellan kommun och region kan bidra till mer jämlik hälso- och sjukvård för särskilt sårbara grupper, såsom äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

Beslutet skickas till

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 1 september 2026. Svaren bör lämnas per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och till s.hc@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2026/00764 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har fått en inbjudan att yttra sig över remiss av slutbetänkandet "*Ett smittskydd för framtiden*". Remissvaret ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 1 september 2026 via e-post.

Som underlag till yttrandet har synpunkter inhämtats från samordnare i hygien och verksamhetschefer hälso- och sjukvård i äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen samt förvaltningen för funktionsstöd. Därtill har synpunkter inhämtats från medicinskt ansvariga i äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen samt vårdhygienisk expertis från Vårdhygien, Sahlgrenska universitetssjukhuset.

Förvaltningen ser positivt på förslagen i SOU 2026:25 *Ett smittskydd för framtiden* och delar bedömningen att ett stärkt och mer samordnat smittskyddsarbete behövs inom hela vård- och omsorgskedjan. Utredningen syftar till att modernisera Sveriges smittskydd utifrån erfarenheterna från covid-19-pandemin, med ambitionen att både stärka beredskapen inför framtida pandemier och utveckla ett mer flexibelt, kunskapsbaserat och frivillighetsorienterat smittskyddssystem. Särskilt positivt bedöms de förslag vara som stärker samordning, förebyggande arbete och ett gemensamt ansvar för att begränsa smittspridning.

Exempel på kommunala verksamheter som berörs av slutbetänkandet är kommunal hälso- och sjukvård, vård- och omsorgsboenden, korttidsboenden, hemtjänst, bostäder med särskild service och personlig assistans. Under covid-19-pandemin var vård- och omsorgsboenden samt korttidsboenden hårt drabbade av smittspridning. Erfarenheterna visar tydligt behovet av stärkt vårdhygienisk kompetens, tydligare ansvarsfördelning samt förbättrad samverkan mellan kommun och region. Efter pandemin har staden stärkt sitt systematiska arbete med hygien och arbetet har uppmärksammats nationellt och lyfts fram som ett gott exempel för andra kommuner att ta efter. Tillgången till vårdhygienisk expertis är en viktig förutsättning för ett systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete.

Förvaltningen konstaterar, i likhet med slutbetänkandet, att tillgången till vårdhygienisk expertis varierar i landet och att samordningen av det vårdhygieniska arbetet behöver stärkas. Staden vill särskilt framhålla vikten av att kommunernas förutsättningar beaktas i det fortsatta arbetet. Förvaltningen och funktionsstödsförvaltningen har efter pandemin utvecklat ett systematiskt arbete utifrån en vårdhygienisk standard, med fokus på att stärka den vårdhygieniska kompetensen i kommunal vård och omsorg. Arbetet har uppmärksammats nationellt och lyfts fram som ett gott exempel för andra kommuner att följa.

I nuläget finns god tillgång till vårdhygienisk expertis från Vårdhygien på Sahlgrenska universitetssjukhuset, vilket till skillnad från situationen i många andra kommuner är en avgiftsfri resurs. Detta stöd är fortsatt betydelsefullt för att upprätthålla och vidareutveckla ett systematiskt smittförebyggande arbete. Omställningen till nära vård, en växande andel äldre personer och att alltmer avancerad vård och omsorg bedrivs inom kommunal verksamhet innebär ökade krav på vårdhygienisk kompetens, förebyggande arbete och fungerande samverkan mellan kommun och region.

Det innebär samtidigt att personer med olika infektionssjukdomar och avancerade medicinska tillstånd, exempelvis behov av intravenös antibiotikabehandling eller andningsunderstöd, i högre grad kommer att vårdas inom kommunal vård och omsorg.

Slutbetänkandet betonar vikten av stärkt samverkan mellan region och kommun för att förebygga smittspridning och vårdrelaterade infektioner inom hela vård- och omsorgskedjan. Förvaltningen ser behov av att befintliga krav på samverkan utvecklas, förtydligas och omsätts i mer likvärdiga nationella arbetssätt vid smittspridning, utbrott samt kris- och beredskapssituationer inom kommunal vård och omsorg.

Det behöver särskilt förtydligas vilket medicinskt ansvar den regionala primärvården, inklusive medicinskt rådgivningsansvarig vårdcentral, har när det gäller stöd, samordning och deltagande i smittförebyggande arbete, utbrottshantering och krisberedskap i kommunala verksamheter. Det har förekommit situationer där ansvarsfördelningen varit otydlig och där ansvarig läkare eller medicinskt rådgivningsansvarig vårdcentral inte i tillräcklig utsträckning har deltagit i utbrottsmöten, bidragit till samordning eller ordinerat nödvändig provtagning för att identifiera smitta och möjliggöra smittspårning. Målgrupperna inom kommunal vård och omsorg är ofta sköra och har omfattande vårdbehov, vilket gör att brister i samverkan och medicinskt stöd kan få stora konsekvenser. En tydlig och fungerande samverkan mellan region och kommun är därför en grundförutsättning för ett sammanhållet smittförebyggande arbete, särskilt i takt med att allt fler invånare får vård och omsorg i hemmet som en naturlig vård- och omsorgsplats.

Förvaltningen ser även behov av förbättrade strukturer för informationsöverföring mellan region och kommun vid misstänkt eller konstaterad smitta, utbrott och utskrivning från sjukhus, i syfte att säkerställa patientsäkerhet och effektiv smittspårning.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att förslagen i SOU 2026:25 *Ett smittskydd för framtiden* är positiva och möter flera behov inom kommunal vård och omsorg. Förvaltningen ser särskilt behov av stärkt samordning, tydligare ansvarsfördelning, stärkt vårdhygienisk kompetens samt förtydligad samverkan mellan kommun och region. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att nämnden ställer sig bakom yttrandet över remissen.

Katarina Meuller
Avdelningschef

Babbs Edberg
Förvaltningsdirektör